

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1397

Vragen van het lid **Bruins** (CU) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en aan de Minister en Staatssecretaris van Financiën over *het onderzoek van het CPB «Eenverdieners onder druk»* (ingezonden 22 februari 2018).

Mededeling van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 12 maart 2018).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de Centraal Planbureau (CPB) Policy Brief 2018/03 «Eenverdieners onder druk» en van het bijbehorende CPB Achtergronddocument «De belastingdruk van een- en tweeverdieners vanaf 2005. Een intertemporele en internationale analyse van de belastingdruk voor paren in Nederland»?¹ Wat is uw eerste reactie op dit onderzoek?

Vraag 2

- a. Hoe kijkt u aan tegen het structureel verder oplopende verschil in belastingdruk tussen een- en tweeverdieners?
- b. Hoe kijkt u aan tegen dit verschil vanuit doelmatigheidsperspectief rekening houdend met de volgende constatering van het CPB: «Het drukverschil tussen een â€ en tweeverdieners met jonge kinderen verkent inmiddels de grenzen van doelmatigheid»?
- c. Hoe kijkt u aan tegen dit verschil vanuit rechtvaardigheidsperspectief (draagkrachtbeginsel)?
- d. Welke mate van fiscale discriminatie tussen een- en tweeverdieners met/zonder kinderen acht u geoorloofd?

Vraag 3

Hoe apprecieert u het feit dat in Nederland internationaal gezien het verschil in belastingdruk tussen een- en tweeverdieners het grootst is? Welke lessen trekt u hieruit?

Vraag 4

Hoe apprecieert u dit feit (uit vraag 3) in vergelijking met Duitsland, waar de arbeidsdeelname hoger is dan in Nederland en waar men nota bene een splitsingsstelsel heeft met een in vergelijking met tweeverdieners relatief veel lagere belastingdruk voor eenverdieners dan in Nederland?

¹ <http://www.cpb.nl/publicatie/eenverdieners-onder-druk>.

Vraag 5

Constateerend dat via met name inkomensafhankelijke heffingskortingen (AK, IACK) enerzijds het arbeidsaanbod wordt geprikkeld en anderzijds met steeds meer fiscale kunstgrepen een evenwichtige koopkrachtontwikkeling wordt nagestreefd (waaronder met de inkomensafhankelijke gemaakte AHK), in hoeverre acht u het verstandig deze fiscale overinstrumentalisering in met name de inkomstenbelasting te verminderen? Zou de geloofwaardigheid van het belastingstelsel er niet mee gediend zijn als op termijn de genoemde inkomensafhankelijke heffingskortingen zouden worden getemperd en in ruil daarvoor de belastingtarieven over de hele linie zouden worden verlaagd?

Vraag 6

Constateerend dat de beleidsopties die het CPB presenteert om het verschil in belastingdruk tussen een- en tweeverdieners te verminderen spiegelbeeldig zijn aan de beleidsopties vanuit het perspectief van «kansrijk arbeidsmarktbeleid».² en het duidelijk is dat de afgelopen jaren de het «arbeidsparticipatieperspectief» dominant is geweest, is dat perspectief wat u betreft te dominant geweest? In hoeverre is wat u betreft grotere terughoudendheid gewenst in de draagkrachtbelastingen met betrekking tot arbeidsparticipatiebevorderende prikkels?

Vraag 7

Constateerend dat de afbouw van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting op gespannen voet staat met de gezinsdraagkracht en bovendien de afbouw van de overdraagbaarheid ontweken kan worden door inkomsten uit vermogen toe te rekenen aan de niet-/minstverdienende partner, hoeveel eenverdieners/welk aandeel kunnen/kan de afbouw van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting (deels) ontlopen door toerekening van het inkomen uit vermogen aan de niet-/minstverdienende partner? Hoe beoordeelt u gegeven het antwoord op de voorgaande vraag vanuit rechtvaardigheidsaspecten de volledige afbouw van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting?

Vraag 8

Constateerend dat tweeverdieners onder hoogopgeleiden volstrekt normaal is, daarentegen van de laagstopgeleiden slechts een kwart tweeverdiener is en het verschil tussen een- en tweeverdieners daarmee niet alleen een verhaal van toenemende verschillen in belastingdruk is maar ook van toenemende verschillen in gezinsinkomens c.q. een verhaal van toenemende sociale ongelijkheid, welke mogelijkheden ziet u om enerzijds het verschil in belastingdruk tussen een- en tweeverdieners te verkleinen zonder dat dit (in MICSIM. (3)) dan wel in de werkelijkheid) ten koste gaat van de arbeidsparticipatie van de laagopgeleide minstverdienende partner?

Vraag 9

Welke mogelijkheden ziet u om de structureel groeiende kloof in belastingdruk tussen een- en tweeverdieners tot staan te brengen? Welke mogelijkheden ziet u om – in de woorden van professor Stevens – «de geloofwaardigheid van het belastingstelsel» structureel verder te herstellen? Welke verantwoordelijkheid ziet u om te voorkomen dat de belastingdruk van eenverdieners met lagere inkomens hoger wordt dan die van tweeverdieners met significant hogere inkomens?

Mededeling

De vragen van het Kamerlid Bruins (CU) over het onderzoek van het CPB «Eenverdieners onder druk» (2018Z03215) vragen enige tijd en worden daarom tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn beantwoord. Ik zal u zo spoedig mogelijk de antwoorden op de Kamervragen doen toekomen.

² <http://www.cpb.nl/publicatie/kansrijk-arbeidsmarktbeleid>.